DERS ÖZETİ · 7. ÜNİTE: SİYASET FELSEFESİ

Siyaset Felsefesi

Siyaset felsefesi, devlet, iktidar, meşruiyet ve ideal düzen gibi kavramları akıl yürüterek sorgulayan felsefe dalıdır.

1 Siyaset Felsefesi Nedir?

- Devlet ve iktidarı sorgulayan felsefe dalıdır.
- "Yönetim nasıl olmalı?" diye sorar.
- Siyaset bilimi ise "Nasıl işliyor?" diye sorar.
- Bilim betimler, felsefe değerlendirir.

2 Temel Kavramlar

- İktidar: karar alma ve uygulatma gücü.
- Egemenlik: son karar ve yasa koyma yetkisi.
- Meşruiyet: iktidarın toplumca haklı görülmesi.
- Toplum sözleşmesi: rızaya dayalı anlaşma.

3 K-P-D Hafıza Tekniği

- K – Kaynak: İktidarın kaynağı nedir?
- P – Problem: Devlet nasıl doğdu?
- D – Düzen: İdeal düzen mümkün mü?

4 Devletin Kökeni

- Doğal kurum: insan toplumsaldır.
- Aile → köy → devlet; kendiliğinden doğar.
- Sözleşme: insanlar rızayla anlaşır.
- Devlet bilinçli ve yapay bir kurumdur.

5 İdeal Düzen

- Ütopya: ideal toplum düzeni tasarımı.
- Distopya: baskıcı, korkutucu toplum kurgusu.
- Bir görüş: akıl ideal düzeni kurabilir.
- Karşı görüş: ideal düzen baskıya döner.

Kavram Sözlüğü

Kavram	Kısa Tanım
İktidar	Karar alma ve uygulatma gücü
Egemenlik	Son kararı verme yetkisi
Meşruiyet	İktidarın toplumca haklı görülmesi
Ütopya	İdeal kabul edilen hayalî düzen
Distopya	Baskı ve korkunun hâkim olduğu düzen

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Siyaset Felsefesi: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

"Devlet, insanların haklarını korumak için rızayla kurdukları bir kurumdur." Hangi görüş?

1. Anahtar kelimeler: "rıza" ve "kurdukları".
2. Devlet bilinçli bir anlaşmayla doğmuş.
3. Doğal kurum görüşü elenir.

Cevap: Devletin kökeninde sözleşme görüşü

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

Yasalara uygun seçilen yönetime halkın çoğu güvenmiyor. Hangi kavram tartışılır?

1. Yasaya uygunluk var: yasallık sorunu yok.
2. Sorun toplumun onay vermemesi.
3. Toplumun onayı meşruiyettir.

Cevap: Meşruiyet

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

Yazar kusursuz bir şehir tasarlıyor, eleştirmen "Baskıya döner." diyor. Hangi tartışma?

1. Yazarın tasarımı bir ütopyadır.
2. Eleştirmen distopya uyarısı yapıyor.
3. İkisi de ideal düzeni tartışıyor.

Cevap: İdeal düzen tartışması

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

"Son seçimde kaç kişi oy kullandı?" sorusu hangi alana aittir?

1. Soru ölçülebilir bir olguyu soruyor.
2. Değer sorgulaması yapılmıyor.
3. Olguları siyaset bilimi inceler.

Cevap: Siyaset bilimi

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

"Yönetme hakkı halkın onayından gelir." görüşü hangi probleme aittir?

1. "Yönetme hakkı" iktidarı anlatır.
2. "Nereden gelir" kaynağı sorar.
3. Kaynak olarak halkın rızası gösterilmiş.

Cevap: İktidarın kaynağı ve meşruiyeti

TAHTA

10. Sınıf | Felsefe

MİNİ TEST

Siyaset Felsefesi: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. **Karar alma ve bunu başkalarına uygulatma gücüne ne denir?**

A) İktidar **B)** Ütopya
C) Distopya **D)** Yasallık

2. **Son kararı verme ve yasa koyma yetkisini anlatan kavram hangisidir?**

A) Meşruiyet **B)** Egemenlik
C) Ütopya **D)** Adalet

3. **İdeal ve kusursuz bir toplum düzeni tasarımına ne denir?**

A) Distopya **B)** Egemenlik
C) Ütopya **D)** İktidar

4. **İktidarın toplumca haklı ve kabul edilebilir görülmesi hangisidir?**

A) Yasallık **B)** Ütopya
C) Egemenlik **D)** Meşruiyet

5. **"İnsan toplumsaldır; devlet kendiliğinden doğar." görüşü hangi problemle ilgilidir?**

A) İdeal düzen **B)** Devletin kökeni
C) Bilginin sınırı **D)** Varlığın doğası

6. **"Yönetme hakkı halkın rızasından gelir." görüşü hangi problemle ilgilidir?**

A) İktidarın kaynağı **B)** İdeal düzen
C) Bilginin kaynağı **D)** Varlığın doğası

7. **"Kusursuz düzen kurma çabası baskıya yol açar." görüşü hangi tartışmaya aittir?**

A) Devletin kökeni **B)** Egemenlik
C) Bilimsel yöntem **D)** İdeal düzen

8. **Aşağıdakilerden hangisi siyaset biliminin sorusudur?**

A) Adil devlet nasıl olmalı?
B) İktidar ne zaman haklıdır?
C) Seçimde kaç kişi oy kullandı?
D) Devlet neden vardır?

9. **Siyaset felsefesini siyaset biliminden ayıran özellik hangisidir?**

A) Değer ve doğruluk sorgulaması
B) Anket yapması
C) Oy sayması
D) Yalnız veri toplaması

10. **Aşağıdakilerden hangisi siyaset felsefesine ait bir sorudur?**

A) Ülkede kaç parti var?
B) Özgürlük güvenlik için sınırlanabilir mi?
C) Meclis kaç üyeli?
D) Seçime katılım ne kadar?

Cevap anahtarı

1. A · Karar alma ve uygulatma gücü iktidardır.
2. B · Son karar yetkisi egemenliktir.
3. C · İdeal toplum tasarımı ütopyadır.
4. D · Toplumun onayı meşruiyettir.
5. B · Devletin nereden geldiğini açıklıyor.
6. A · Yönetme hakkının kaynağını soruyor.
7. D · İdeal düzenin mümkün olmadığını savunuyor.
8. C · Ölçülebilir olguyu siyaset bilimi inceler.
9. A · Felsefe olguların değerini sorgular.
10. B · Değer sorgulayan bir "olmalı" sorusudur.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/10-sinif-felsefe-7-unite-siyaset-felsefesi-konu-anlatimi